

Eingin onnur stöðaða enn 12 míla sjómark er möguleg hjá okkum!

Hövdur Føroya lögtingsmenn havt styðjað javnaðarmenn, tá ið hin avgerandi atkvøðan fór fram í sjómarks-málinum, vildi sjómarksspurningurin verið loystur í dag

Ísland setur 12 míla sjómarkið. Hetta vil bera tað við sær, at als eingir føroyingar verða at ræða fiskiskap undir Íslandi.

Hatta, sum logmaðurin segði á tingi, at teir ymsu partarnir av okkara fiskiflota vilja koma at missa so og so nógv prosent av veiðimongdini, sumir 100 %, aðrir 70 %, aftur aðrir 50 %, og at vit tí megu rokna við so og so nógv minni av fiski undan Íslandi hereftir enn áður — hatta er ikki skilatala. Tí tá ið tað stendur á at

bera seg við tí nøgd, sum nú verður veidd, kann ikki hugsast, at menn fara at royna, tá ið teir verða at fáa 70—50 ella bara 30 % minni av fiski.

Nei, 12 míla markið í Íslandi verður at gera tað knífskorið hjá føroyingum at royna har uppi.

Hin harði veruleiki verður also at vit megu *avskriva* Ísland og alt vinnusamband við tað.

Men vit kunnu ikki leggja okkum at doyggja.

Vit megu vinna tað, ið vit missa í Íslandi, aftur á øðrum veiðiokjum.

Og tá ið vit hugsa um hetta, megu vit við tað sama gera okk-

um tað greitt, at hevur Ísland fyrst sett og vunnið 12 mílamarkið, verða hvørki Noregi ella annað land, har ið okkara skip koma, at lata sær lynda við minni enn 12 mílamarkið.

Tað er t. d. neyvan hugsandi, at Noregi, ið ikki fær loyvi at koma nærri enn 12 míl við sínum skipum undir Íslandi, vil geva Íslendingum t. d. 4 mílamarks veiði rætt við Noregi og Bjarnaoyanna. Eisini er tað illa hugsandi, at danir vilja loyva Íslendingum at fiska nærri enn 12 míl í Grønlandi, nú føroyingar og danskir statsborgarar yvirhøvur ikki sleppa inn um 12 míl í Íslandi.

At hendan verður stöðan, ívast vit ikki í.

Hvussu veiðilíkindin verða har eysturi hjá føroyingum, tá ið 12 mílamarkið eisini er ein veruleiki har, verður ymist. Nógv verður at leggja á, hvussu líjurnar verða drignar. Men har ganga grunnarnir so langt úr landi, at stórt trolingaróki verðuruttanfyri 12 mílamarkið.

Sama kann sigast um New Foundland.

Okkara veiðioki verður so her við Føroyar, í Grønlandi sambært okkara danska statsborgararétt, nakað við Bjarnaoyanna, Svalbard og New Foundland.

Av hesum okjunum er Grønland næst føroysku grunninum veiðiokið, sum størstu vónirnar kunnu verða settar til.

Heima hjá okkum liggja víður-skiftini harmiliga illa.

Her stendur sáttmálin, sum sambandið og fólkaflókkurin gjørdur við bretar um trímílamarkið, sum hin stóri meinbogi.

Hövdur tingmenn, tá ið hesin sáttmálin varð gjørdur, tikið undir við javnaðarmonnum, hövdu vit 12 mílamarkið í somu løtu, sum Íslendingar seta sær hetta sjómark.

JAVNAÐARMANNA UPPSKOTIÐ VAR, AT BRETAR SKRIFTLIGA SKULDU BINDA SEG AT GÓÐTAKA TAÐ SJÓMARKIÐ, SUM TEIR SÁTTMÁLALIGA ELLA VIÐ AT TOLORERA GÓÐTÓKU Í ÍSLANDI.

Vildu bretar ikki gera hetta, fingur teir ongan sáttmála.

So varð at gera tað — sum javnaðarmenn eisini hövdu inni á tingi — at siga upp og skipa eitt sjómark, sum samsvaraði við okkara interessur sum fiskivinnutjóð.

Tað, vit nú hava at gera á Føroya lögtingi, er hugsandi einki annað enn at samtykkja, at føroyingar ynskja sett 12 míla fiski-mark eins og Ísland, og at fáa hesa samtykt lýsta fyri heiminum. Henda stöðan er greið fyri russar og allar aðrar úttan bretar.

Hvussu ið verður við 10 ára sáttmálanum við teir, er ein spurningur, sum landsstýrið og ríkisstjórnin má leggja allan doyðin á at fáa greiddan — og har er bara eitt endamál, og tað er at sáttmálin verður at fara úr gildi.

Tað var skadagerðin mikla, tá ið sambandið og fólkaflókkurin samtyktu henda sáttmála.

Kann ikki verða bött fyri hesum ræðuligasta hoggi at okkara vinnulívi, verða hesir flokkar at standa við eini ábyrgd, ið teir ikki orka at bera.

Grønland og loysingin

Míni orð um hesa yvirskrift vóru heldur illa tikin upp. Onkur segði, at vit ikki hövdu somu rættindi í Grønlandi sum aðrir danskir statsborgarar (so var grønlendingur settur í klombur).

Eg meinti sjálvandi við danskarar — skuldi kanska havt nevnt teir ella lagt «við undantak av grønlendingum» aftrat.

Vit hava sama rætt í Grønlandi sum danskarar, og hesin rættur gevur okkum rætt at veiða har við stöðu í landi, hvat t. d. Íslendingar ikki hava.

Loysa ella kvetta vit frá Danmørk, verða vit ikki at fáa annan rætt enn t. d. Íslendingar í Grønlandi — og hann er eingin!

Okkara rættur í Grønlandi er øktur stórliga, síðan vit byrjaðu at veiða í Grønlandi — og takkað veri javnaðarmonnum fyri tað — og hann verður væntuliga í hvørjum at økjust meira og meira javnbjóðis rættinum hjá grønlendingum sjálvum.

Grønlandshavið og firðir og 12-mílamarkið í Føroyum — tað er altso og verður ein góð stevna hjá okkum fiskimonnum.

Fiskimaður.

TJÓÐVELDIÐ OG SJÓMARKIÐ

Tað er hvørjum hugsandi manni í Føroyum greitt í dag, at javnaðarflokksins stöða í sjómarksspurninginum var tann einasta beina.

Varð fylgt henni, hövdu tjóðveldismenn, sambandsmenn og fólkaflokksmenn greitt atkvøðu fyri javnaðarmannauppskotinum, var sjómarksspurningurin hjá okkum loystur so langt sum Ísland er komið og kemur við sínum sjómarki.

Men tjóðveldismenn sviku, teir atkvøddu ikki, teir valdu heldur at hava spurningin flótandi sum ról-nummar móti donum enn ganga saman við javnaðarmonnum og vinna eitt positivt úrslit, tað mesta, sum vinnandi var.

Ikki var tjóðveldismanna vilji at fáa skjótasta og besta úrslitið størri enn so. Og sambandsmenn og fólkaflokksmenn, teir ikki bara vóru við at fella javnaðarmannauppskotið, men avreiddu okkum fyri 10 ár til eitt trímíla-sjómark. Hetta var beinavegin ein ógerð!

Hóast tjóðveldismenn á tingi

— fyrst og fremst Erlendur Paturssonur — vita, at eingin hevur havt so greiða, so sterka og so positiva stöðu í sjómarksmálinum sum javnaðarmenn, kroysta teir seg at rópa, at javnaðarmenn hava eisini sviðið í sjómarksmálinum.

Hetta er beinavegin láturligt og má merkja menninar sum politiskar grísar.

Javnaðarmenn funnu leiðina, uppskotið, sum kundi loysa málið úttan, at vit komu í handilskriggj ella í fíggindaskap við bretar.

Og tað er kynstrið, okkara góðu tjóðveldismenn, at vinna heilt og á einum bógví úttan at missa nakað á hinum bógvum.

Tað kynstrið dyrkar javnaðarflokkurin, tí hansara mál og mið er í einum og øllum at gera tað liviligari og betri hjá øllum føroyingum.

Men so er ikki við tjóðveldinum.

Tað hevur bert eitt mál — tað er loysing.

Framhald á 2. síðu.